

מדינת ישראל
משרד החינוך
לשכת סמנכ"ל ומנהל מינהל רישוי בקרה ואכיפה

21 ינואר 2025
כ"א טבת תשפ"ה

נוהל רישוי ובקרה בנושא תקינה בסיסית ומורחבת והתפוסה המרבית
במעונות יום לפעוטות המוכרים לצרכי סבסוד

מבוא לנוהל

במסגרת סמכויות הפיקוח של משרד החינוך, המשרד מבצע בקרה שוטפת גם בתחומי התקינה¹ והתפוסה² כדי לוודא עמידת מעונות היום לפעוטות המוכרים לצרכי סבסוד בחוק הפיקוח על מעונות היום לפעוטות, תשע"ט-2018 ותקנותיו, בכתב ההתחייבות על נספחיו, ובדרישות המפורטות [באגדן להפעלת מעונות יום לפעוטות](#).

במסגרת בקרה שנערכה, נמצא כי בחלק מהמעונות ישנו חוסר התאמה בין הנתונים שדווחו בהגשת הבקשה לרישיון ובין המצב הקיים בפועל במעונות. זאת, בנוגע לנתונים המתייחסים לאנשי הצוות במעון (מנהלות, מחנכות מטפלות ומבשלות) ונתוני הפעוטות השוהים במעון.

הנחיות הנוהל

תקנות הפיקוח על מעונות יום לפעוטות (תנאים לפעילות של מעון יום לפעוטות), תשפ"א-2021 קובעות כדלקמן:

יעוד כיתה	תפוסה מרבית (לאחר אישור הממונה)	תקינת בסיס	תקינה מורחבת	שטח מינימלי לילד (מ"ר)
לידה עד 15 חודשים	22	1:6	1:5	2.8
15-24 חודשים	28	1:9	1:8	2.6
24 חודשים ומעלה	33	1:11	1:10	2.2

¹ היחס בין מחנך-מטפל לבין מספר הפעוטות השוהים בכל קבוצה/כיתה במעון.
² מספר הפעוטות בכל קבוצה/כיתה במעון.

מדינת ישראל
משרד החינוך
לשכת סמנכ"ל ומנהל מינהל רישוי בקרה ואכיפה

1. אם קבוצה אחת מכילה פעוטות משכבות גיל שונות (כיתה מעורבת גיל), יהיו התקינה והתפוסה לפי שקלול התקינה והתפוסה של שכבות הגיל, לפי מספר הפעוטות באותה שכבת גיל ביחס למספר הפעוטות בקבוצה.
2. התפוסה המרבית בכיתות מעורבות גיל תקבע בהתאם למספר הילדים הגדול באותה שכבת גיל המשולבת באותה כיתה ובתנאי שהתפוסה המרבית לא תחרוג מהתפוסה המרבית בהתאם לסמכות שניתנה לממונה על פי חוק הפיקוח ותקנותיו לאותה שכבת גיל.
3. בכל מקרה בו תוצאות התקינה יניבו מספר בלתי שלם, יעוגל המספר כלפי מעלה למספר השלם הקרוב או למחציתו. תוצאות תקינה בשיעור של מחצית המספר, משמעותן היא שעות של מחנך-מטפל נוסף בחצי משעות הפעילות של המעון באותו יום.
4. על הארגון המפעיל לוודא כי בכל עת המעון פועל בהתאם להוראות המפורטות לעיל בדבר התפוסה המרבית לכל אחת מכיתות המעון ותוך שמירה על התקינה הנדרשת בכל אחת מהכיתות במעון.
5. **יחס התקינה האמור יחושב לפי מספר הילדים הרשומים במשרד העבודה והרשומים ביומן הנוכחות הכיתתי לכל כיתה מעון ולא לפי מספר הילדים הנוכחים בפועל ברגע נתון.**
6. בכל כיתה שבה רשומים 7 פעוטות, יהיו **לפחות 2 מחנכים-מטפלים לאורך כל שעות הפעילות**, לא קשר לגודל הכיתה או מספר הילדים השוהים בה.

הנחיות בעניין הליך ביקורת על קיומן של תקינת בסיס ותקינה מורחבת

1. על מעון היום לפעול בכל עת בהתאם לתנאי הרישיון, הן בהפעלת המעון בתקינת בסיס והן בתקינה מורחבת.
2. נתונים שדווחו במערכת הרישוי על ידי המפעילים וכן נתונים שיעלו מביקורות אחרות של משרד החינוך יהוו הבסיס לביקורת. על מפעילי המעונות לוודא שהנתונים הקיימים במערכת הרישוי משקפים במדויק את המציאות במעון (לרבות המידע בדבר שם מנהל המעון, שמות המטפלות - מחנכות ואנשי הצוות, אחוזי המשרה של המטפלות ועוד).
3. להלן שיטת הביקורת:

א. תקינת בסיס - במעונות בעלי רישיון והכרה (מעונות המסובסדים על ידי משרד העבודה) תבוצע ביקורת בשני אופנים:

1. **ביקורת שטח במעון** - תיבדק קיומה של מלוא מצבת הצוות שדווח במערכת הרישוי, **במהלך כל שעות פעילותו של המעון ופעילות כיתותיו (ימים א'-ה' מ-7:30 עד 16:00 ובימי ו' מ-7:30 עד 12:00 או בכפוף ללוח פעילות המעון של מגזר ערבי/נוצרי), בהתאם להחלטה בצו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים במעונות יום לפעוטות)(תיקון), התשפ"ד-2024.** התקינה תיבדק לפי תפוסת הילדים במעון כפי שאושרה במערכת הרישוי ולא לפי מספר הילדים הנוכחים בפועל ברגע הנתון.

מדינת ישראל
משרד החינוך
לשכת סמנכ"ל ומנהל מינהל רישוי בקרה ואכיפה

2. ביקורת פיננסית – הביקורת תתמקד במפעילים שתוצאות בדיקת השטח במעונות שבאחריותם הועלו פערים בתקינה. תבוצע בדיקה פיננסית מקיפה של התקינה הנדרשת בהתאם לנתוני התפוסה במעון.

הביקורת תבדוק את כלל השעות הנדרשות להפעלת המעון לפי מצבת הפעוטות לכל שעות פעילות המעון ולא לפי נוכחות בפועל.

ב. תקינה מורחבת - ברירת המחדל להפעלת מעון היא בתקינת בסיס. ככל שהמעון יבחר לפעול לפי יחסי התקינה המורחבת, על הארגון המפעיל לפעול כדלהלן:

1. אישור הפעלה בתקינה מורחבת – על הארגון המפעיל להצהיר ולדווח למשרד החינוך, באמצעות מערכת רישוי מעונות, את צוות המעון שימש לתקינה מורחבת, לרבות: שם מלא, מספר זהות, אחוז משרה ותפקיד. בהתאם לתפוסת הילדים במעון והתאמת הצוות המדווח על ידי המפעיל יינתן אישור להפעלת המעון בתקינה מורחבת ויצוין בנספח א' לרישיון.

2. מעון המבקש לפעול בתקינה מורחבת יחתום על התצהיר המצורף (הצהרה בפני עו"ד כי המעון פועל בתקינה מורחבת ומקיים את תנאי נוהל זה) וישאיר בתיק המעון. ההצהרה תיבדק על ידי הבקר בעת ביקורת השטח.

3. ביקורת שטח וביקורת פיננסית – הביקורת תבוצע בהתאם למפורט בסעיפים 1.א.3, 2.א.3 (בהתייחס אל ביקורת תקינת בסיס) בהתאמה הנדרשת אל התקינה המורחבת. כלומר, ייבחן היחס בין מחנך-מטפל לבין מספר הפעוטות השוהים במעון. התקינה תיבדק לפי תפוסת הילדים במעון כפי שאושרה במערכת הרישוי ולא לפי מספר הילדים הנוכחים בפועל ברגע הנתון.

3. **הביקורת תבדוק את כלל השעות הנדרשות להפעלת המעון לפי מצבת הפעוטות לכל שעות פעילות המעון ולא לפי נוכחות בפועל.**

תצהיר

אני הח"מ _____, ת"ז _____, לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת ואם לא אעשה כן אהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר/ה בזאת כדלקמן:

1. אני משמשת/ת בתפקיד מפעיל מעון _____ ובעל רישיון הפעלת מעון יום לפעוטות מאת משרד החינוך שמספרו _____.

2. אני מבקש להפעיל מעון זה תוך גבייה של מחיר חודשי מרבי במעון לפי תקינה מורחבת בהתאם לצו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים במעונות יום לפעוטות), (תיקון), התשפ"ד-2024.

3. אני מקיים את תנאי "נוהל רישוי ובקרה בנושא תקינה, בסיסית ומורחבת ותפוסה במעונות יום לפעוטות המוכרים לצרכי סבסוד" שפורסם ביום _____.

4. זהו שמי זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אישור

הריני מאשר/ת כי ביום _____ הופיע בפני _____, ת"ז _____, ולאחר שהוזהרתי/ה כי עליו/ה להצהיר את האמת, וכי הוא/היא י/תהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק אם לא ת/יעשה כן, אישר/ה את נכונות הצהרתו/ה הנ"ל, וחתם עליה בפני.

עו"ד, _____